

NOVE »EUHARISTIJSKE MOLITVE«

Reforma se naše liturgije, odobrena i usmjerena od II vat. sabora, sretno razvija. Neki je smatraju lavinom, ali će biti točnije usporediti je s nabujalim potokom koji preko raznih kanala natapa čitavu Božju njivu. Na temelju veoma bogate tradicije stvaraju se molitveni obrasci i obredi koji izražavaju vjeru i raspoloženje sadanjih kršćana. Eto sada imamo čitav novi Časoslov na latinskom (Liturgia horarum), a skoro izlazi, isto u četiri sveska, njegova »editio economica« koja će u jeftinijem vezu stajati 24 tisuće (mjesto 56) talij. lira. Trebat će uložiti mnogo vremena i nastojanja da svi, crkveni službenici i vjernici, upoznamo sve ogromno, staro i novo, blago njegovih čitanja, himana i molitava. To se neće izvesti bez dobrih prijevoda za koje i Kongregacija za bogoštovlje želi da što prije izađu. Najvrijedniji su se pokazali Meksikanci koji su ga već u jednom svesku izdali s umetcima na početku i na kraju. (Usput rečeno: takav smo i mi mogli imati čitav najkasnije do konca 1973. da je bio prihvaćen prijedlog našeg lista, poslan svim biskupima i provincijalima.

Malo je tko vjerovao da će se pastoralno-liturgijska obnova dati i na stvaranje novih »euharistijskih molitava« (kanona). Za mnoge je izgledalo revolucionarno kad je preveden Rimski kanon za javnu upotrebu, a još više kad su mu dodane tri druge euharistijske molitve. Nije se kod toga ostalo jer »l'appetito vien mangiando«. Unatoč raznim više manje službim zabranama počele su nicati nove tvorevine.

Dva zadnja broja (15. i 16) »Gottesdienst«, priručnog dvotjedenskog glasila Liturgijskih instituta Njemačke - Austrije - Švicarske, donose potanji dokumentarni izvještaj o pokusima s novim kanonima po cijelom svijetu. Povod im je dao trierski biskup Stein koji kao predsjednik Liturgijskog vijeća njemačke BK koncem 1971. u Salzburgu, na sjednici kojoj je prisustvovao kar. Tabera, izrazio je želju da Rim odobri »misne kanone (Njemci ih zovu: Hochgebete) koje je stvorio duh i osjećaj vjernih ljudi naših dana i našeg jezika«. Prefekt mu je Kongregacije za bogoštovlje odgovorio da se ona bavi intezivno tim pitanjima i da se može skoro očekivati prve plodove. U tu su svrhu novi kanoni bili i glavni predmet vijećanja njemačkih liturgista sada u rujnu u Beču.

U gore spomenutom glasilu Irmgard Pahl, dakle ženska jer one sve više prodiru i među liturgijske stručnjake, navodi slijedeće brojeve s mogo pojedinačnih obavijesti. Na čelu je Holandija s oko 200 novih kanona od kojih su mnogi prevedeni u razne druge jezike. Flamanski dio Belgije ima svojih 5, a francuski dio oko 60. U Francuskoj je poznato 77 i Španjolskoj pedesetak ali se ondje malo upotrebljavaju. Malo bi tko očekivao da je i u Italiji nabrojano 11 novih kanona. Suzdržljiva je Engleska samo prevela nekoliko kanona izdanih u Holandiji i u USA gdje je sastavljeno ili prevedeno 66 kanona. Kanada se ponegdje služi onima iz Francuske. U Boliviji ih je tiskano skoro 30 u knjizi koja nosi imprimatur kard. Maurera. Ekvador ih ima 8 a Chile samo 1. U Indoneziji su preveli iz holandskog i nanovo sastavili oko 20 novih kanona koji su izašli u dva izdanja, oba odobrena od njihovih biskupa. O indoneškim kanonima piše isusovac p. Waibel, tajnik tamošnje Liturgijske komisije: »Njihov je jezik posve jednostavan i lako shvatljiv. Izbjegavani su svi teški misaoni tokovi i izrazi. Vertikalna dimenzija tih molitava dolazi do izražaja, ali nije zanemarena ni horizontala. Sve to daje tim kanonima simpatičnu, ljudsku notu«. Na Filipinima i po ostalim misijskim krajevima služe se onim što su preveli iz drugih jezika.

Time svršava taj izvještaj. Ni riječi o bilo kojoj slavenskoj zemlji, bilo originala bilo prijevoda. Moga bi to biti znak naše »discipliniranosti«, ali i duhovne — učmalosti. Svatko će trijezan zaključiti da sva ta nova stvaranja nisu samo plod buntovnosti. Ima i te ali je sigurno mnogo jače i posve opravdano uvjerenje da su dosadašnje četiri euharistijske molitve za obične vjernike preteške, što još više vrijedi za djecu. Stoga se nažalost prvi i četvrti kanon u većim skupovima rijetko uzima. Uz to je sve općenitija težnja da kod toga najuzvišenijeg liturgijskog čina i Božji narod sudjeluje ne samo onim jednim usklikom poslije posvećenja.

Koliko je sve to opravdano najbolje se može vidjeti iz primjera euharistijske molitve koju je za svečanosti prve pričesti odobrila filipinska BK i koju je u ožujku prošle godine sama Kongregacija za bogoštovlje dozvolila »ad experimentum«. Taj kanon počinje nakon običajnih uslika na početku Predslovlja i prema njemačkom prijevodu glasi:

(Misnik): Bože, Oče naš, zahvaljujemo ti. Ti nas poznaš, ti nas voliš. Zaista si naš Otac i mi smo tvoja djeca. — (Svi): **Ti si naš Otac i mi smo tvoja djeca.** — Zahvaljujemo ti za

sve što si nam dao: za žarko sunce, za cvijeće i stabla, za ptice u zraku, za ribe u moru i rijekama, za naš stan kod kuće, i za sve stvari s kojima se možemo igrati. — **Zahvaljujemo ti, Oče, za sve.** — Od srca ti zahvaljujemo za oca i majku i za sve koji nas vole. — **Od srca ti zahvaljujemo za oca i majku i za sve koji nas vole.** — Najviše ti danas zahvaljujemo za tvoga Sina Isusa. On je najljepši dar koji si nam dao. — **Oče, zahvaljujemo ti za Isusa.** — Da ti zahvalimo za sve tvoje darove sa svima koji su ovdje i koji su na nebu sada pjevamo: — **Svet...** — Sveti i dragi Oče, od srca ti zahvaljujemo za Isusa tvoga Sina. On je došao da živi među nama. On nam je pokazao kako nas ti silno ljubiš. On je ozdravljao bolesne. Mrtve je budio na život, sokolio malodušne, pomagao siromašne. On hoće da bude i uz nas da nas učini radosnima i sretnima. On hoće da za nas sve učini. — **On hoće da za nas sve učini.** — On će učiniti da ovo jelo bude za nas blagovanje s Isusom. U noći, kad su se ljudi okrenuli od Isusa, on je uzeo kruh i zahvalio ti, razlomio ga i dao ga svojim prijateljima s riječima: Uzmite i jedite od ovoga svi, ovo je moje tijelo koje će se za vas predati. — **Ovo je Isusovo tijelo za nas.** — Isto tako uze i kalež s vinom, opet zahvali i pruži svojim prijateljima s riječima: Uzmite i pijte iz njega svi; ovo je kalež novoga i vječnoga saveza, moja krv koja će se proliti za vas i za sve na otpuštenje grijeha; ovo činite meni na spomen. — **Oče, mi to činimo u spomen na Isusa.** — Oče, mi dakle mislimo na Isusa: On je za nas postao čovjek, on je živio za nas; on je trpio i umro za nas. Mislimo kako je on za nas trećeg dana uskrsnuo od mrtvih i da se vratio u nebo k tebi, Oče. On ipak živi i među nama, i pomaže nam. — **Isus živi među nama i pomaže nam.** — Bože, naš Oče, prinosimo ti ove darove. Ovaj nam sveti kruh daje život koji neće imati kraja. — **Ovaj nam sveti kruh daje život koji neće imati kraja.** — Ovaj nam kalež pruža radost koja neće imati kraja. — **Ovaj nam kalež pruža radost koja neće imati kraja.** — Primi ove darove. Učini da se mi svi koji blagujemo od ovoga jela ljubimo između sebe. — **Učini da se ljubimo između sebe.** — Daj da svi ljudi žive u miru i prijateljstvu kao što nas je učio Isus. Po Isusu Kristu, s njime i u njemu zahvaljujemo ti i slavimo te, Gospode i Bože, svemogući Oče, sada i vazda, i u vječnosti. — **Sada i vazda, i u vječnosti. Amen.**

Ovo naš list ne donosi da bi tko bez kompetentne dozvole upotrijebio u praksi. Prevedeno je kao dokaz da Duh Sveti nadahnjuje neznane duhove koji poznaju Isusa i djecu, koji su ovim sigurno udovoljili Isusovoj želji i naredbi »Pustite malene k meni« i koji u naše blagoslovljeno vrijeme znaju liturgiju približiti svima koji na nju imaju svoja neotuđiva prava. Neka je dozvoljeno izraziti uvjerenje da crkveno učiteljstvo i vodstvo neće takvim i sličnim pothvatima stavljati nepotrebnih zapreka. Potoci i rijeke moraju imati svoje ograde i nasipe. Za natapanje su polja potrebni i uređeni kanali. Inače bi se životvorna voda razlila i napravila više štete nego koristi. Ne bi bilo mnogo bolje ni kad bi nasipi i kanali ostali bez zdrave i plodonosne vode.

M. Kirigin

ZAZIVI DUHU SVETOME

U NOVOM ČASOSLOVU

Apostolskim pismom »Mysterii paschalis« papa je Pavao VI odobrio 24. veljače 1969. obnovljeni Rimski kalendar. Od tada osmine imaju samo Božić i Uskrs, a »dani poslije Uzašašća do subote prije Duhova uključivo pripravljaју na dolazak Duha Svetoga Branitelja« (t. 26).

Tom je prigodom Vijeće za provedbu saborske liturgijske Uredbe izdalo neslužbeni komentar u kojemu stoji i ovo: Izvorno ustrojstvo uskrsnog vremena traži da to traje pedeset dana: »Bože, koji si htio da pashalno otajstvo obuhvaća misterij pedeset dana« (Sacr. Gelas.). Počinje dakle Uskrsnim Bdjenjem i svršava nedjeljom Pedesetnice, kako to svjedoči pradavna i opća predaja Crkve koja je uvijek kao jedan svečani dan slavila »vrijeme Pedesetnice« (Tertulijan), »sedam sedmica svete Pedesetnice« (sv. Bazilije). Zbog toga istočni obredi zaključuju uskrsno vrijeme u nedjelju Pedesetnice navečer. Takav je bio i običaj rimske liturgije za vrijeme sv. Lava Velikog. Kad se u VII stoljeću blagdan Pedesetnice počeo slaviti jedino kao godišnji spomen silaska Duha Svetoga na apostole i kad je pala u zaborav životna povezanost Pedesetog dana s pashalnim vremenom, blagdanu je Duhova dodana osmina. Suvremeno je istraživanje o pashalnom otaj-